

Concluziile Consiliului privind Republica Democratică Congo

1. Uniunea Europeană este profund îngrijorată de situația politică din Republica Democratică Congo (R.D. Congo). Aceasta condamnă în mod ferm actele de violență extremă comise la 19 și la 20 septembrie 2016, în special la Kinshasa. Aceste acte au înrăutățit și mai mult impasul în care se găsește R.D. Congo ca urmare a omisiunii de a convoca electoratul în termenele prevăzute de constituție, în vederea organizării de alegeri prezidențiale. În acest context, UE reamintește concluziile sale din 23 mai 2016 și reafirmă faptul că responsabilitatea principală pentru organizarea alegerilor revine autorităților din R.D. Congo.
2. Criza politică din R.D. Congo nu poate fi soluționată decât prin asumarea publică și explicită, de către toți actorii, a angajamentului de a respecta constituția actuală, în special în ceea ce privește limitarea mandatelor prezidențiale, precum și printr-un dialog politic substanțial, deschis tuturor, imparțial și transparent. Acesta trebuie să culmineze, în spiritul Rezoluției 2277 a Consiliului de Securitate al ONU, cu organizarea de alegeri prezidențiale și parlamentare cât mai curând posibil, în cursul anului 2017. În cazul în care actualul mandat prezidențial se încheie fără să se fi ajuns în prealabil la un acord privind calendarul electoral, UE va trebui să analizeze impactul unei astfel de situații asupra relațiilor sale cu guvernul din R.D.
3. Congo. Dialogul facilitat de Uniunea Africană la Kinshasa și susținut de UE în calitate de membru al grupului de sprijin trebuie să deschidă calea pentru o nouă fază a unui proces politic mai favorabil incluziunii în cursul următoarelor săptămâni. Este necesar să se precizeze, până la 19 decembrie, felul în care va fi organizată perioada de tranziție înaintea alegerilor. UE subliniază urgența situației și importanța participării la un astfel de proces a tuturor familiilor politice importante și a societății civile, din care face parte și Conferința Episcopală din Congo. Aceasta invită majoritatea și opoziția să identifice compromisurile necesare care să se bucure de un foarte larg consens popular.
4. Pentru a asigura o atmosferă propice desfășurării dialogului și a alegerilor, guvernul trebuie să își asume angajamentul clar de a veghea asupra respectării drepturilor omului și a statului de drept, precum și de a sista orice manipulare a sistemului judiciar. UE solicită eliberarea tuturor prizonierilor politici și încetarea urmărilor penale motivate politic împotriva opoziției și a societății civile, precum și reabilitarea victimelor hotărârilor judecătorești motivate politic. Interzicerea demonstrațiilor pașnice, intimidarea și hărțuirea opoziției, a societății civile și a mass-mediei nu fac posibilă pregătirea unei tranziții pașnice și democratice. În acest context, implicarea UE în noi programe de reformă a poliției și a justiției nu poate fi asigurată. UE invită MONUSCO, în cadrul mandatului său de protecție a civililor și în limitele mijloacelor și ale personalului de care dispune, să își desfășoare forțele în mod disuasiv, solicitând cooperarea deplină a autorităților în punerea în aplicare a rezoluției adoptate la a treizeci și treia sesiune a Consiliului pentru Drepturile Omului.
5. Numărul mare de arestări survenite în urma evenimentelor din 19 și 20 septembrie stârnește o adâncă îngrijorare privind respectarea procedurilor judiciare și privind voința de a garanta un sistem judiciar independent. UE îndeamnă toți actorii, atât din partea autorităților, cât și din cea a opoziției, să respingă orice recurgere la violență. Aceasta reamintește responsabilitatea principală ce revine forțelor de securitate de a menține ordinea publică, asigurând, în același timp, respectarea libertăților fundamentale. O anchetă independentă trebuie să permită identificarea rapidă a responsabilităților individuale ce revin fiecăruia. MONUSCO și Biroul comun al ONU pentru drepturile omului în R.D. Congo trebuie să fie în măsură să își desfășoare fără piedici activitatea de documentare. De asemenea, UE a luat act de comunicatul Procurorului Curții Penale Internaționale din 23 septembrie 2016, care a declarat că urmărește cu deosebită vigilență situația de pe teren.
6. UE își reafirmă profunda îngrijorare cu privire la situația din partea de est a țării, în special de la Beni. În acest context, UE reamintește Rezoluția 2293 a Consiliului de Securitate al ONU care stabilește cadrul ONU de măsuri restrictive impuse persoanelor sau entităților responsabile pentru încălcări grave ale drepturilor omului.
7. Confruntată cu riscul de instabilitate în țară și cu amenințarea pe care acesta îl reprezintă pentru regiune, UE va rămâne pe deplin mobilizată. Statele membre se pun deja de acord cu privire la necesitatea coordonării abordărilor lor în ceea ce privește eliberarea vizelor pentru titularii de pașapoarte diplomatice sau de serviciu. UE va utiliza toate mijloacele de care dispune, inclusiv recursul la măsuri restrictive individuale împotriva celor care se fac răspunzători de încălcări grave ale drepturilor omului, care incită la violență sau care ar sabota o ieșire din criză realizată de o manieră consensuală, pașnică și bazată pe respectarea aspirației poporului congolez de a-și alege reprezentanții. Consiliul invită Înalțul Reprezentant să inițieze lucrări în acest sens.
8. UE reamintește eforturile considerabile pe care le-a depus în ultimii ani pentru a susține această țară și își confirmă disponibilitatea de a le intensifica, reiterând cererea sa din 2 iunie 2016 adresată guvernului, prin care acesta era invitat să inițieze cât mai curând posibil un dialog politic la cel mai înalt nivel, în conformitate cu articolul 8 din Acordul de la Cotonou. UE este pregătită să ofere sprijin, inclusiv asistență financiară, pentru un proces electoral transparent bazat pe un acord politic favorabil incluziunii și pe un calendar clar, aprobat de părțile interesate, în cazul în care toate condițiile sunt îndeplinite în conformitate cu constituția și cu Rezoluția 2277 a Consiliului de Securitate al ONU. În acest context, UE își va menține implicarea în calitate de membru al grupului de sprijin pentru facilitare și va colabora îndeaproape cu partenerii săi, în special cu cei din Africa. UE salută eforturile considerabile din regiune vizând armonizarea pozițiilor, în special în contextul organizării viitoare la Luanda a unei reuniuni la nivel înalt pe tema R.D. Congo – ai cărei organizatori sunt Conferința internațională pentru regiunea Marilor Lacuri, Organizația Națiunilor Unite și Uniunea Africană –, precum și în contextul unei reuniuni ministeriale a Comunității de Dezvoltare a Africii Australe.